

vedéktöbblet kisebb, míg sekélyebb talajon vagy szárazabb viszonyok között a vegyszerezés okozta növedéktöbblet nagyobb. Kedvező hatás várható a vegyszeres gyomirtástól a jó termőhelyen álló, az elgyomosodástól növekedésben megrekedt nyárasok esetében, mivel a gyomvegetáció kiirtása után a növekedés ismét erőteljesebben megindul.

Örömlénk, ha tanulmányunk ráirányítaná a gyakorlat figyelmét a nyárasok vegyszeres gyomirtására. Ne hagyjuk, hogy a gyom miatt jelentős fatömeg vesszen el.

Пеки А., Гергац Й., д-р Халуца Л., Ковач Ф.: ЭКОНОМИЧНОСТЬ ХИМИЧЕСКОЙ ПРОПОЛКИ ТОПОЛЕВЫХ НАСАЖДЕНИЙ

На основании результатов опытов по химической прополке, проведенных в смешанных насаждениях тополя '1-214' и тополя 'robusta', можно рекомендовать следующую обработку: в первом году два опрыскивания, во втором году однократное опрыскивание препаратами Диконирт в дозе 3 кг/га + Сис 67 Омнидел в дозе 10 кг/га. В третьем году опрыскивание уже излишне проводить. В результате химической прополки начиная со второго года получена прибавка по высоте в размере 46—24%, по диаметру же в размере 84—51%. Принимая в основание годичный прирост в размере 10 м³/га, это означает прибавку прибыли в размере 810 Фт/га в год.

A. Béky—J. Gergác—Dr. L. Halupa—F. Kovács: THE ECONOMY OF WEEDING DOING IT IN POPLAR STANDS

On the base of some experiments it can be recommended the following treatment for weeding in Populus I.214 and Populus robusta mixed stands on swampy soil covered with dense weeds. It has to be sprayed with 3 kg/ha Dikonirt + 10 kg/ha SYS OMNIDEL chemicals twofold in the first year and once in the second year. It is needed no spraying in the third year. The plants have been grown faster from the second year spraying, and reached about 46—24% increment surplus in height and 84—51% in diameter. Providing 10 m³/ha/year increment, this treatment results about 810 Ft/ha/year earnings surplus.

634.0.414

GRANULÁLT INSZEKTICIDEK VIZSGÁLATA MAGVETÉSEKBE

Prenner József
Dr. Sipos Endre

A talajlakó kártevők (pajorok, drótférgék) elleni vegyi védekezésnek már múltja van az erdészeti magvetésekben, csemetenevelésben és erdősítésekben, de általánosnak mondható, hogy ezt sablonosan végzik, a talajlakó kártevők egyedszámának vizsgálata nélkül. A korábban alkalmazott HCH, majd Lindan tartalmú készítmények kivonásra kerültek, a klórozott szénhidrogén-mentesítési program előírja a lindános szuperfoszfát, Hungária L2 stb. folyamatos kivonását.

E készítmények helyett a granulált inszezticidek kerülnek bevezetésre, amelyek közül a mezőgazdaságban a Basudin G (diazinon) készítményeket már széles körben alkalmazzuk. A növénytermesztésben már több granulátumot engedélyeztek. Szakszerű alkalmazásuk esetén a kártevőkre gyakorolt ölü hatásuk kedvező. Bár kijuttatásuk a jelenlegi műszaki körülmények között még csak részben megoldott, környezetvédelmi és humánegészségügyi toxikológiai mutatóik kedvezőek.

Vizsgálatunk célja az volt, hogy az erdészeti talajfertőtlenítést a lehetőségeken belül bővítsük. Az 1973. évben kezdtük el a granulált inszezticidek erdészeti

kultúrákban való vizsgálatát abból a célból, hogy megismerjük a készítményeknek magvetésekben a kultúrákra gyakorolt fitotoxikus hatását.

A KÍSÉRLET LEÍRÁSA

Cserepes kísérletet Tanakajdon, a Vas megyei Növényvédő Állomás kertjében 12 cm átmérőjű műanyagcserepekben végeztük. Termőföldet a Káldi Erdészet bejagyertyánosi kertjéből hoztunk, azt rostáltuk, cserepekbe helyezés után e célra készített „tömőfával” tömörítettük. Cserepenként három sorban 40—40 erdeifenyő-magot vetettünk, majd az előre kimért granulátumokat papírlapról szórtuk rá. Utána 1 cm vastag bányahomokkal takartuk. Vetés után közvetlenül, majd kétnaponként öntöztük. A kísérletet 1973. május 17-én állítottuk be kettős ismétléssel az alábbi vegyszermennyiségekkel:

<i>Basudin</i>	10 G.	1,0	2,0	4,0	8,0 g/m ²
<i>Dyfonate</i>	10 G.	0,5	1,0	2,0	4,0 g/m ²
<i>Furadan</i>	10 G.	1,0	2,0	4,0	8,0 g/m ²
<i>Mocap</i>	10 G.	0,5	1,0	2,0	4,0 g/m ²
<i>Walexon</i>	5 G.	5,0	10,0	15,0	20,0 g/m ²
<i>Thimet</i>	10 G.	0,5	1,0	2,0	4,0 g/m ²

Cserepekerti kísérletet a Káldi Erdészet bejagyertyánosi csemetekertjében végeztünk erdei- és lucfenyő magvetésekben. A kert talaja barna erdőtalaj, 1972 őszén 30—35 cm mélyen őszi mélyszántást kapott, 1973 tavaszán, a vetés előtt kézi vasgareblyével készítették elő.

A vetés időpontja erdeifenyő esetében 1973. május 3., a lucfenyőében 1973. május 9. volt. Vetési mélység 1 cm, a sortávolság 4 cm 12 cm széles vetőbarázdák között. Vetőmagmennyiség: lucfenyő 15,0 g/m², erdeifenyő 20,0 g/m².

A csemetekerti is két ismétléses kísérlet volt. Alkalmazott vegyszerek és vegyszermennyiségek megegyeztek mind az erdei-, mind a lucfenyő-vetésekben a cserepes kísérletnél leírtakkal. Parcellaméret: 1 m². Az 1 m²-es parcellákat 4 egyenlő részre osztottuk és az óramutató járásával megegyezően emeltük az egyes vegyszerek dózisát.

A talaj előkészítése után „sornyomó hengerrel” kialakítottuk a magágyat. A kimért területekre először kézzel, zacskóból kiszórtuk az előre kimért granulátumokat, majd üvegből a fenyőmagok vetése következett, s ezt 1 cm vastagon bányahomokkal takartuk.

Az erdeifenyő magvetést 1973. május 9-én 5 mm, lucfenyő magvetést 1973. május 15-én 5 mm csapadéknak megfelelő vízmennyiséggel öntöztük. A takaróhomok nedvesen tartása céljából öntözőkannával 2—3 naponként folyamatos öntözést alkalmaztunk. Az időjárási tényezők a kezeléseik idején a következők voltak: léghőmérséklet 23, illetve 25 °C, relatív páratartalom 66, illetve 68%, szélereősség mindkét alkalommal 2 B°, felhőzet 10%, illetve 0.

ÉRTÉKELÉS

Mind a cserepes, mind a csemetekerti kísérletben vizuális értékelést végeztünk a vegyszereknek a magoncokra gyakorolt hatását illetően. A cserepes kísérlet a következőket mutatta:

1973. május 30. — kelés megkezdődött, fitotoxikus hatás nincs; 1973. június 2. — kelés általános, fitotoxikus hatás nincs; 1973. június 14. — állomány szépen kikelt, fitotoxikus hatás nincs; 1973. június 20. — a csemeteállomány szép, fitotoxikus hatás nincs; 1973. június 28. — a csemeteállomány egyen-

letes, fitotoxikus hatás nincs; 1973. július 19-i és augusztus 15-i értékelések alkalmával a *Thimet* 4,0 g/m², a *Basudin* 8,0 g/m² és a *Furadan* 8,0 g/m² dózisoknál gyenge fitotoxikus hatást észleltünk, színben egy árnyalattal sárgább volt, mint a kontroll. Ez az árnyalati színváltozás a későbbi időpontban teljesen megszűnt.

A csemetekertek értékelését a következő időpontokban végeztük: 1973. május 29., június 5., június 14., június 20., június 28., július 12., július 19., augusztus 15. Fitotoxikus hatást sem az erdei, sem a lucvetésekben nem észleltünk.

KÖVETKEZTETÉSEK

Az egyéves kísérleteink eredményei csak tájékoztató jellegűek. Az elkezdett munkát 1974—75. években folytatni tervezzük és az eddigi eredményeink alapján kiszélesíteni csemetekertekben nagyobb területekre, továbbá talajlakó kártevőkkel fertőzött területeken elsősorban fiatalosokban.

Egyéves kísérletünkéből annyi következtetést máris levonhatunk, hogy a szántóföldi és kertészeti kultúrákban már engedélyezett, illetve engedélyezés alatt álló granulált készítmények — az engedélyokiratokban feltüntetett dózisokban — kockázat nélkül alkalmasnak látszanak erdészeti magvetésekben a talajlakó kártevők elleni védekezésekre.

Преннер Й., д-р Шипос Э.: ИСПЫТАНИЕ ГРАНУЛИРОВАННЫХ ИНСЕКТИЦИДОВ В ПОСЕВАХ ХВОЙНЫХ

В проведенных в посевах сосны обыкновенной и ели опытах в питательных горшочках и полевых условиях выявлено, что инсектициды, допущенные уже для использования в полевых и садовых культурах или находящиеся в стадии разрешения для этой цели, могут без риска применяться в посевах лесных древесных пород, они культурам не угрожают.

J. Prenner—Dr. E. Sipos: TESTING OF GRANULAR INSECTICIDES IN CONIFEROUS SEEDING
Testing the Scotch pine and fire seeding in nursery and in flower pot it could be found that the insecticides authorized for agricultural and gardener's plantations can be applied also in the seeding of wood species without any risk.

Erdész filatélia

Már a vadgazdálkodásnak, a vadászatnak, az erdei vadnak magyar bélyegeken való felfedezésével szükségszerűen süroltunk egy olyan rész-motívumterületet is, amely az erdő élővilágának a bemutatását tűzi célul maga elé. Aki az erdész filatélia tág területéből csak ezt a részterületet választja gyűjtési területül, bőven talál anyagot hazánk bélyegei között. Sok bélyeg témája egy-egy emlős, madár, rovar, virág stb. Igaz ugyan, hogy az ilyen irányú kiadványok zömében nem erdőgazdaságilag jelentős állatot vagy növényt mutatnak be, de mivel ezek élete részben vagy teljesen az erdőhöz fűződik, kötődik, joggal tekinthetjük az ily kiadványokat is gyűjteményünkbe tartozónak.

Az emlősök osztályát egyetlenegy célkiadványon 10 erdei állat képviseli. Az előző cikkemben már részben megismert és 1953-ban megjelent „Erdői állatok” elnevezésű sor ez a célkiadvány (MBÁ. 1345—1354. sz.) (1. ábra). *Gál Ferenc* és *Vertel József* — a sor két grafikusművésze — erdész szemmel nézve is ragyogó bélyegképeket alkottak.

Tekintélyesebb a madarakat bemutató bélyegek száma. Az első madár sor „Madarak I.” elnevezéssel hazánk 11 madarát mutatja be. Témát tekintve gyűjteményünkbe a 40 f-es (MBÁ. 1300. sz.) — sárgarigó, a 70 f-es (MBÁ. 1303. sz.) — kis őrgébics, az 1 Ft-os (MBÁ. 1305. sz.) — kék vércse és az 1,40 Ft-os (MBÁ. 1306. sz.) — gyurgyalag bélyegképet vélem tartozónak.

1961-ben Budapestben nemzetközi bélyegkiállítást rendeztek. Ennek a tiszteletére a Magyar Posta 4 értékből álló nagyon szép sort adott ki ezüst, ill. arany alapszínezéssel. Mindkettő 3 Ft-os záróértékén (MBÁ. 1826. sz. és 1844. sz.) tengelic a főszereplő. E két bélyeg is gyűjteményünkbe helyezendő.

Még ugyanebben az évben „Erdők-mezők madarai” címmel nyolcértékű sor jelent meg, amelynek első hét értéke (MBÁ. 1861—1867. sz.) erdőben élő madarat mutat